

بررسی ارزش غذایی گونه های بونی (*Aelurpus lagopoides*) و سلمکی ساقه

سفید (*Artiplex loucoclada*) منطقه سیستان با استفاده از روش کیسه های

نایلونی (*in situ*)

سمیرا شهنازی

دانش آموخته کارشناسی ارشد پرورش و تولید طیور

Samira_shahnazi@yahoo.com

احسان قائمی راد

دانشجوی دکتری تغذیه دام دانشگاه فردوسی مشهد

Ghaemi68@yahoo.com

چکیده

این پژوهش به منظور تعیین ارزش غذایی، دو گونه گیاه علوفه ای، بونی (*Aelurpus lagopoides*) و سلمکی ساقه سفید (*Artiplex loucoclada*) در مراتع سیستان، در مرحله فنولوژیکی بذردهی مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور در مرحله بذردهی ۳ تکرار از هر گونه ۱۰ پایه به صورت سیستماتیک از مراتع سیستان جمع آوری گردیدند. پس از خشک کردن نمونه های گیاهی و آسیاب آن ها با استفاده از روش کیسه های نایلونی (*in situ*)، مقدار ۵ گرم نمونه خشک در زمان های ۳، ۶، ۱۲، ۲۴، ۴۸، ۷۲ و ۹۶ ساعت در شکمبه دو راس گاو نر سیستانی انکوباسیون شد. نتایج نشان داد که مقدار پروتئین خام، دیواره سلولی و دیواره سلولی فاقد همی سلولز بونی بیشتر از سلمکی ساقه سفید بود ($p < 0.05$). میزان ناپدید شدن ماده خشک (درصد) از کیسه های انکوباسیون شده در شکمبه، با افزایش زمان انکوباسیون افزایش یافت. میزان تجزیه پذیری بالقوه، گونه سلمکی ساقه سفید (*Artiplex loucoclada*) بیشترین (۷۶/۳۸ درصد) و گونه بونی (*Aelurpus lagopoides*) کمترین (۶۹/۵۸ درصد) میزان بود. با توجه به نتایج بدست آمده سلمکی ساقه سفید (*Artiplex loucoclada*) بیشترین تجزیه پذیری ماده خشک و تجزیه پذیری مؤثر نسبت به بونی (*Aelurpus lagopoides*) دارد که می تواند ناشی از پایین بودن دیواره سلولی (۳۷/۲۱ در مقابل ۴۳/۸۱ درصد) باشد. با توجه به ترکیبات شیمیایی و تجزیه پذیری ماده خشک این دو گونه، می تواند به عنوان بخشی از علوفه دام مورد مصرف قرار گیرد.

کلمات کلیدی: تجزیه پذیری ماده خشک، بونی، سیستان